

16/06/2026



TIÊU ĐIỂM THỊ TRƯỜNG

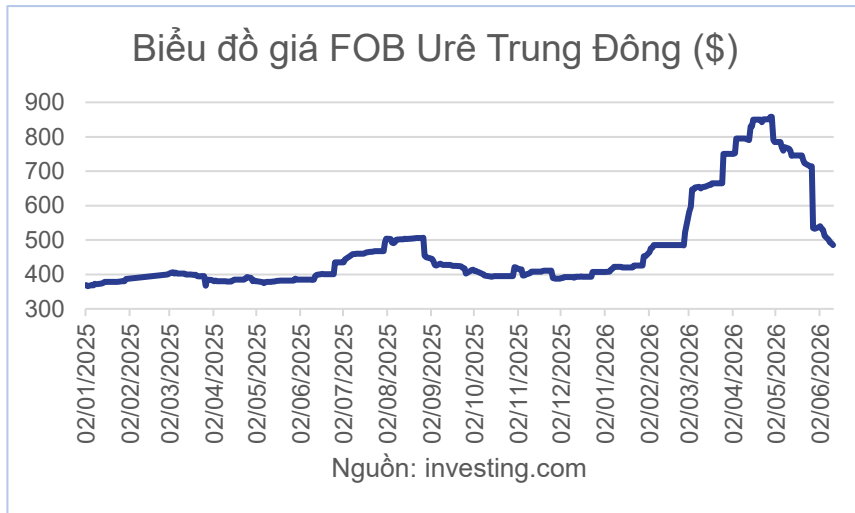
TÓM TẮT

- ❖ *Giá urê Trung Đông chịu áp lực từ căng thẳng tại khu vực và tạo đỉnh vào cuối tháng 4, chính thức thiết lập mức giá cao kỷ lục kể từ khủng hoảng năng lượng năm 2022.*
- ❖ *Truyền thông quốc tế đưa tin Mỹ và Iran đang hướng tới việc mở cửa trở lại eo biển Hormuz thông qua Thoả Thuận Hòa bình dự kiến ký kết vào ngày 19/6 tới. Tuy nhiên, quá trình đàm phán hoà bình vẫn còn nhiều biến số từ thông tin hai phía đưa ra chưa thật sự đồng nhất – và cần theo dõi thêm trong thời gian tới.*
- ❖ *Giá urê dự kiến sẽ tiếp tục chịu áp lực giảm trong Quý 3/2026. Tính chung cả năm, Ngân hàng Thế giới dự báo giá urê thế giới vẫn đạt mức cao 675 USD/tấn (+60% YoY), trước khi hạ nhiệt và giảm 27% vào năm 2027.*



DIỄN BIẾN GIÁ URÊ TRUNG ĐÔNG NĂM 2026 DƯỚI TÁC ĐỘNG ĐỊA CHÍNH TRỊ

Chiếm tỉ trọng khoảng 41% trong tổng xuất khẩu urê toàn thế giới (theo Ngân hàng Thế giới), Vịnh Ba Tư là đối tác sản xuất và xuất khẩu urê quan trọng nhất đối với nhiều quốc gia như Ấn Độ, Brazil, Mỹ, Úc,... Các cuộc không kích của Mỹ nhắm vào cơ sở hạ tầng của Iran, đỉnh điểm dẫn đến việc Tehran đóng cửa eo biển Hormuz đã đẩy giá urê Trung Đông lên cao nhất kể từ khủng hoảng năng lượng 2022 đến nay, cùng lúc buộc các đối tác lớn ráo riết tìm kiếm nguồn cung thay thế. Trước bối cảnh đó, kỳ vọng mở cửa trở lại eo biển Hormuz dự kiến sẽ tái định hình cục diện nguồn cung và xu hướng giá urê trong thời gian tới.

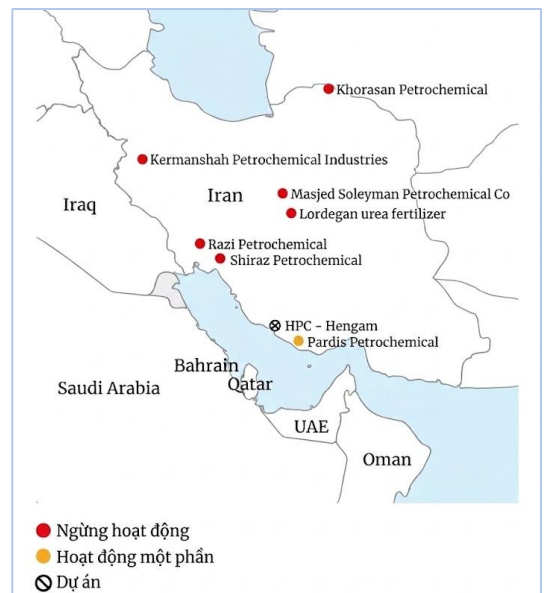


1. Khủng hoảng địa chính trị đẩy giá urê Trung Đông tăng mạnh đầu năm 2026

Xuyên suốt tháng 1 và tháng 2, giá urê tăng 20%, từ 404 lên đến 484 USD/tấn. Với vai trò của Iran là nhà xuất khẩu urê lớn nhất khu vực Trung Đông (theo ước tính của Hiệp hội Phân bón Quốc tế), chiếm tới 40-45% tỉ trọng xuất khẩu của khu vực (theo SunSirs), đây được cho là hệ quả của việc Iran đóng cửa hàng loạt nhà máy sản xuất urê trước những đòn không kích phá hủy cơ sở hạ tầng từ Mỹ, tạo nên sự khan hiếm hàng cho Trung Đông và đẩy giá urê khu vực tăng cao.

Hầu hết các nhà máy sản xuất urê tại Iran đã tạm ngừng hoạt động.

Nguồn: Argus Urea Market Outlook Webinar



TIÊU ĐIỂM THỊ TRƯỜNG

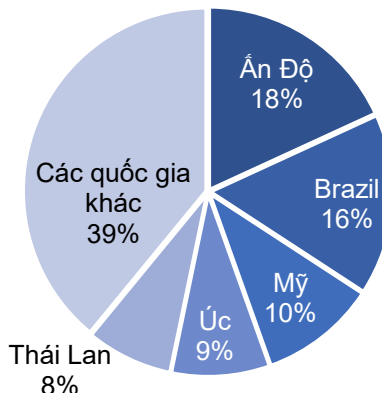
Tháng 3 và tháng 4 chứng kiến giá urê Trung Đông tăng vọt 77% lên đến mức 858 USD/tấn vào ngày 29/4, chính thức thiết lập đỉnh cao kỷ lục kể từ khủng hoảng năng lượng năm 2022. Sự kiện châm ngòi được cho là việc Iran đóng cửa eo biển Hormuz vào 28/2. Với việc xuất khẩu urê từ khu vực Trung Đông phụ thuộc hoàn toàn vào tuyến hàng hải quan trọng này, nguồn cung ắt bị ngưng đọng hoàn toàn, kích hoạt làn sóng mua hoảng loạn, tạm thời giữ giá urê khu vực neo cao.



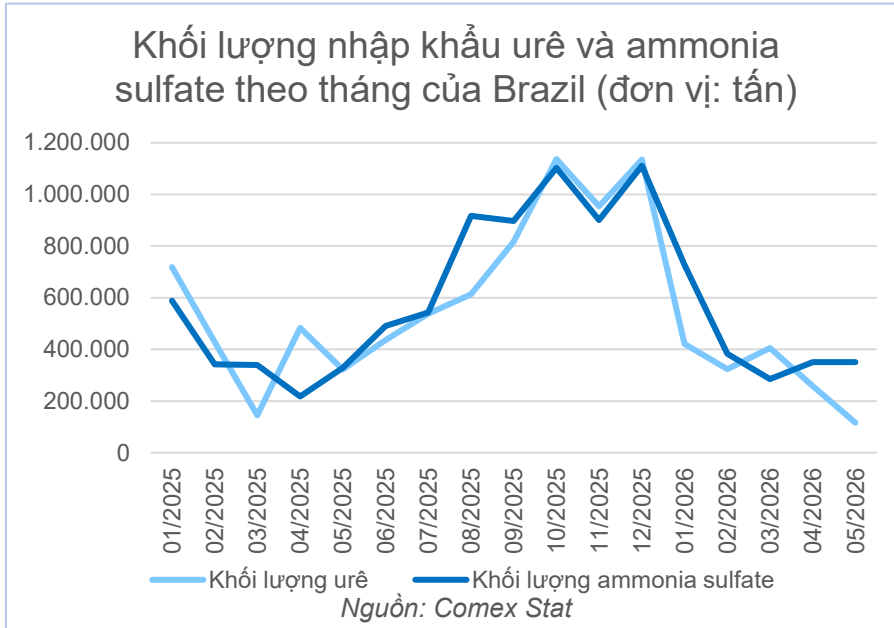
2. Giá urê đảo chiều giảm mạnh từ đầu tháng 5 do áp lực suy giảm lực cầu

Bước vào tháng 5, mặc dù nhu cầu tích trữ cho mùa vụ của các quốc gia nhập khẩu urê lớn không hề giảm, giá urê đã bước vào nhịp giảm mạnh, chủ yếu do nguồn urê Trung Đông bị kẹt lại Hormuz quá lâu khiến các đối tác liên tục tìm kiếm nguồn cung thay thế, điển hình như Ấn Độ - đối tác nhập khẩu ure hàng đầu từ khu vực. Từ đầu tháng 1 đến nay, Chính phủ Ấn Độ liên tục đưa ra các gói thầu với mức giá trúng thầu cao nhất đạt 935-949 USD/tấn, tính đến hiện tại đã thành công tích trữ khoảng 5,7 triệu tấn urê cho mùa vụ Kharif. Bên cạnh đó, Brazil - đối tác lớn thứ hai - cũng có những động thái tìm kiếm nguồn cung thay thế sau khi Iran đóng cửa Hormuz. Brazil tăng cường nhập khẩu ammonia sulfate - phương án thay thế urê với giá thành cạnh tranh hơn. Cùng lúc đó, Petrobras - Tập đoàn Dầu khí Quốc gia của Brazil - cũng trở lại sản xuất urê sau 6 năm nhằm giảm phụ thuộc xuất khẩu. Với việc các đối tác lớn đồng loạt chốt được nguồn cung thay thế, giá ngày 12/6 đã quay về sát mốc 484 USD/tấn của ngày 28/2, chính thức xóa bỏ hoàn toàn đà tăng phi mã trong giai đoạn cao điểm vừa qua.

Các đối tác hàng đầu nhập khẩu urê từ Vịnh Ba Tư năm 2024



Nguồn: World Integrated Trade Solution



3. Urê Trung Đông trước kỳ vọng Hormuz thông thương trở lại

Trong bối cảnh Mỹ và Iran hướng tới việc ký kết Hiệp định Hòa bình vào ngày 19/6, mở ra kỳ vọng lớn về khả năng tái thông thương eo biển Hormuz, Mỹ và Iran có những cách diễn giải khác nhau về thỏa thuận này. Phía Mỹ tuyên bố eo biển sẽ được mở tự do từ thứ sáu tuần này, trong khi truyền thông Iran đưa tin rằng hoạt động giao thương hàng hải sẽ do Iran và Oman phối hợp điều phối, và sẽ hoạt động trở lại theo 'các sắp xếp của Iran' trong vòng 30 ngày. Dù theo kịch bản nào, hệ thống logistics khu vực được nhận định là sẽ phải mất nhiều tháng mới có thể hoàn toàn ổn định.

Về ngắn hạn, áp lực giảm giá đối với giá urê Trung Đông trong quý 3/2026 dự kiến sẽ tiếp diễn. Xu hướng này được thúc đẩy bởi sự cộng hưởng của ba yếu tố: Trung Quốc nới lỏng hạn ngạch xuất khẩu, lực cầu suy yếu từ các đối tác lớn do phần lớn đã tìm được nguồn cung thay thế, và độ trễ logistics khiến hàng hóa Trung Đông chưa thể lập tức đổ bộ ra thị trường.

Xét về dài hạn, Tổ chức Ngân hàng Thế giới dự báo giá urê thế giới trung bình năm 2026 sẽ đạt mốc 675 USD/tấn, tăng khoảng 60% so với giá trung bình năm 2025 do ảnh hưởng từ các cuộc khủng hoảng nửa đầu năm. Bước sang năm 2027, Ngân hàng Thế giới kỳ vọng giá urê toàn cầu sẽ hạ nhiệt và giảm 27% so với năm 2026, với điều kiện nguồn cung xuất khẩu từ Trung Đông hồi phục hoàn toàn và giá khí tự nhiên - nguyên liệu đầu vào cốt lõi - được điều chỉnh giảm. Tuy vậy, do cục diện địa chính trị Trung Đông và tiến trình đàm phán hòa bình tiềm ẩn nhiều biến số khó lường, các dự báo trên hoàn toàn có thể bị lệch pha so với diễn biến thực tế của thị trường.

KHUYẾN CÁO SỬ DỤNG

Báo cáo phân tích được lập và phát hành bởi Công ty cổ phần Chứng khoán VIX (“VIX”). Báo cáo này không nhằm phát hành rộng rãi ra công chúng và chỉ mang tính chất cung cấp thông tin cho một số đối tượng nhất định, cũng như không được phép sao chép hoặc phân phối lại cho bất kỳ bên thứ ba nào khác. Tất cả những cá nhân, tổ chức nắm giữ báo cáo này đều phải tuân thủ những điều trên.

Báo cáo này không phải là một lời kêu gọi, đề nghị, mời chào mua hoặc bán bất kỳ mã chứng khoán nào. Các thông tin trong báo cáo nghiên cứu được chuẩn bị từ các thông tin công bố công khai, dữ liệu phát triển nội bộ và các nguồn khác được cho là đáng tin cậy, nhưng chưa được kiểm chứng độc lập bởi VIX và VIX sẽ không đại diện hoặc đảm bảo đối với tính chính xác, đúng đắn và đầy đủ của những thông tin này.

Toàn bộ những đánh giá, quan điểm và khuyến nghị đưa ra trong báo cáo có thể được thay đổi mà không báo trước. VIX không có nghĩa vụ phải cập nhật, sửa đổi hoặc bổ sung bản báo cáo cũng như không có nghĩa vụ thông báo cho tổ chức, cá nhân nhận được bản báo cáo này trong trường hợp các đánh giá, quan điểm hay khuyến nghị được đưa ra có sự thay đổi hoặc trở nên không còn chính xác.

Các mã chứng khoán trong bản báo cáo có thể không phù hợp với tất cả các nhà đầu tư, và nội dung của bản báo cáo không đề cập đến các nhu cầu đầu tư, mục tiêu và điều kiện tài chính của bất kỳ nhà đầu tư cụ thể nào. Trước khi thực hiện đầu tư bất kỳ mã chứng khoán nào nêu trong báo cáo này, nhà đầu tư nên liên hệ với những chuyên gia tư vấn đầu tư của họ để thảo luận về trường hợp cụ thể của mình.